

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MARIA, regină a României

Povești / Maria, Regina României. - București : Librex

Publishing, 2023

2 vol.

ISBN 978-606-8998-32-9

Vol. 2. - 2023. - ISBN 978-606-8998-31-2

821.135.1

Editor: Ionuț Radu

Design copertă: Cristina Ciucă

DTP: Ioana Olga Bejan

LIBREX PUBLISHING

Str. Episcopul Radu, Nr. 30, București

redacție: 0723 193 019

comenzi@librex.ro

www.librex.ro

© LIBREX PUBLISHING, 2023

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se
pedepsește conform *Legii dreptului de autor*

POVEȘTI

Volumul 2

Maria, Regina României

 LIBREX

București, 2023

CUPRINS

Cartea minunată a părintelui Simion	7
Sămânța înțelepciunii	41
Ciobanul și domnița	83
Baba Alba	125
De coada cometei	165

A fost odată, demult, o mănăstire ghemuită la poalele munților, ale căror piscuri se ridicau drept până în nori.

Ca un stol de păsări uriașe, căscioarele văruite stăteau adunate împrejurul bisericuței albe, iar în spatele lor se afla un desiș de brazi verzi, pe a căror întunecime casele păreau și mai neprihănite.

În zori de zi și la asfințitul soarelui, un clopot cu glas ascuțit se auzea sunând: ding! ding! ding! Atunci, deodată, ușile căscioarelor se deschideau, iar călugării în rase negre cu potcapul¹ acoperit de camilafcă², se îngrămădeau în biserică pentru rugăciuni. Duminicile și în zilele de sărbătoare, clopotul suna de mai multe ori pe zi, iar călugării erau toată ziua în rugăciuni.

În cea mai mărunță și mai curată căscioară trăia părintele Simion, cel mai scund dintre toți călugării; era atât de mic de înălțime, încât l-ai fi putut lua drept un pitic! Bătrân și bun, nu-i mai

1 Potcap - acoperământ al capului, înalt, de formă cilindrică, fără boruri, purtat de preoții și călugării ortodocși, (n.red.)

2 Camilafcă - potcap acoperit cu un vâl, de obicei negru, care atârna pe spate, purtat de prelații și călugării ortodocși la anumite ocazii, (n.red.)

rămăseseră decât câțiva dinți în gură, așa că mai mult bolborosea când vorbea.

Cum suferea de gută, purta încălțăminte de pâslă și umbla târșâind picioarele, împie dicându-se în rasa³ lui neagră, prea lungă. Barba lui era tot atât de albă ca și căscioara-i văruiță.

Într-o zi, îl văzui pe părintele Simion în chilia sa. Își scosese rasa de pe el și ședea în micuța-i încăpere pe un scăunel mititel cu trei picioare.

Cămașa de pe el era albă ca neaua, albă-colilie îi era barba, albe zidurile chiliei, precum și fiertura de cartofi pe care o mânca cu o lingură de lemn alb...

Jumătate din odăiță era prinsă de o vatră mare, de o formă neobișnuită și sucită.

Niciodată nu am văzut o locuință atât de albă ca aceea a părintelui Simion. În ea, numai două pete negre: strachina din care mânca și un ceaslov mare, legat în piele, pus pe o băncuță de lemn.

³ Rasă - haină de postav, largă și lungă până la călcăie, pe care o poartă preoții, călugării și călu-gărițele pe deasupra îmbrăcămintei, (n.red.)

Ce să vă spun? Despre această carte, comoara cea mai scumpă a părintelui Simion, se zvonise ceva tainic și foarte minunat.

Toți copiii din satul vecin știau ce se spunea despre acest ceaslov, cu care se fălea întregul ținut, căci niciun alt monah din altă mănăstire nu avea o asemenea carte. Cât era de gros!... și cât de greu era! Ți-ar fi trebuit o zi întreagă, o zi lungă de vară ca să-i poți număra foile!

În fiecare duminică, după slujbă, părintele Simion le îngăduia câteodată copiilor să intre la el în casă, pentru a se uita la ceaslov. Aceasta era cea mai mare bucurie pe care le-o putea face; cum însă odăița era cam neîncăpătoare, nu putea primi în ea decât câțiva dintr-odată, și apoi părintele își prețuia atât de mult cartea, încât nu-i lăsa să o răsfoiască ori să o miște din loc când el nu era de față.

Dacă, seara, cineva s-ar fi uitat pe fereastră la părintele Simion, l-ar fi văzut șezând pe scăunașul cu trei picioare având în fața lui, pe băncuța de lemn, neprețuitul ceaslov. O singură lumânare, pusă într-o oală de lut negru, ardea lângă el, aruncând o licărire palidă, ce tremura pe foile cărții și pe barba albă a părintelui,

care strălucea ca și cum ar fi fost acoperită de chiciură.

Când citea, părintele Simion își puna niște ochelari mari, rotunzi, care-i măreau atât de mult ochii, încât semăna cu o bufniță înțeleaptă.

Nu toți călugării mănăstirii erau curați și dichisiți ca părintele Simion, care putea să fie dat drept pildă tuturor monahilor din împrejurimi.

Trei călugări făceau de rușine mănăstirea: Pamfil, Trofim și Tihon - toți trei erau atât de murdari, încât puteai crede că s-ar fi jurat să nu se spele niciodată și că simțeau o mulțumire că se arată jechoși, și nu o să credeți când vă voi spune că se prinseseră mușchi prin barba și părul lor nepieptănat.

Trăiau în bordeie dărăpănate, ce se ascundeau după căsuțele albe ale celorlalți călugări. Nu v-ar fi plăcut să intrați în acele locuințe murdare, cu miros neplăcut și greu de mucegai.

Ei lipiseră și cercevelele cu hârtie cafenie, așa că nu puteau deschide ferestrele nici măcar vara. Muștele bâzâiau pretutindeni, acoperind totul cu pete negre, și intrau până și în mâncare.

Vara, când era căldură mare, cei trei călugări se târau din bordeiașele lor întunecoase și afumate, se mutau afară sub meri, unde ședeau pe o bancă șubredă, clipind la soare.

La slujba de la biserică se duceau de două ori pe zi, strecurându-se pe lângă ziduri, în colțurile cele mai întunecoase, ca niște momâi bătrâne, mormăind rugăciuni, pe când boabele învechite ale mătâniilor alunecau una câte una printre degetele lor tremurânde.

Într-un fel cam nelămurit, frații Pamfil, Trofim și Tihon îl invidiau pe părintele Simion, pentru că starețul îl lăuda și-l dădea drept pildă pe acesta celorlalți călugări, dar mai cu seamă îl dușmăneau pentru minunatul ceaslov.

De ce să aibă el o astfel de carte și ei nu? Așa vorbeau între ei frații Pamfil, Trofim și Tihon și mi-e teamă că multă lume judecă și vorbește la fel.

După mine însă, asta nu e drept. Căci ce e al tău e al tău și ce e al meu e al meu - astfel ar trebui să se sfârșească vorba. Dar, câteodată, ea tocmai de aici începe, precum veți vedea în trista istorioară pe care vă voi povesti-o.

Devale, sub mănăstire, trăia o familie de pădurari săraci. Aveau mulți copii, de puteai crede că în fiecare an se năștea câte unul.

Mama Veta avea mult de lucru ca să-i țină curați. Trebuia să gătească, să spele, să țeasă, să culce copiii și să le dea drumul din casă la revărsatul zorilor. Câteodată, când avea răgaz, le spăla fețele și mâinile, dar aceasta nu se întâmpla des, căci mama Veta era prea împovărată și săpun era puțin.

Însă pentru slujba învierii, blânda mamă îi îmbrăca pe copii cu hainele cele mai bune; le îmbrobodea pe fete cu basmale cu picățele albe și roșii, ceea ce le dădea înfățișarea unui șir de ciuperce veninoase.

Pe băieți îi silea să-și sufle nasul, îi îmbrăca apoi în cămășile cele mai albe și, cu peria udă, le aducea părul pe frunte până la sprâncene. Lor nu le prea plăcea această dichiseală, dar o îndurau cu răbdare, ca cea din urmă pedeapsă a îndelungatului post.

Când erau cu toții gata, cu lumânările în mână, se îndreptau într-un lung șir spre

mănăstire - copiii mergeau înainte, părinții în urmă și nu se pomenise ca mama Veta să nu aibă un prunc în brațe.

Sfânta slujbă ținea până în zori; când se sfârșea, familia ostenită se întorcea acasă prin pădurea de brazi, fiecare copil păzindu-și lumânarea cu mâna, ca să nu cumva să se stingă, și mânuțele luminate de flăcări luceau străvezii și roșii, iar poalele brazilor erau și ele luminate câtă vreme cârdul se grăbea spre casă printre rândurile lor.

După slujbă, masa era o mare sărbătoare: ouă roșii și pască din coca împletită ca un mare colac și mai cu seamă brânza pe care copiii o mâncau cu nespusă poftă și plăcere pe pragul ușii, ținând-o în mână ca pe o bucată de turtă albă.

Printre copii erau și doi gemeni de șase ani, o fată și un băiat, Stanca și Ghiță, care erau foarte poznași - veșnic li se întâmpla câte un bucluc. Nicio pedeapsă nu-i îndrepta; făceau tot felul de boroboațe, după care primeau câte o pedeapsă zdravănă sau câte o palmă.

Mănăstirea era ținta lor; îi atrăgea căscioara părintelui Simion și însuși părintele, pe care îl

asemui au în mîntea lor cu piticul din poveste... Dar mai cu seamă ceaslovul nu le ieșea din mîntea.

Într-o duminică, după slujba de la biserică, venise rîndul gemenilor să poată pătrunde în chilia bătrînului călugăr care le îngăduise să răsfoiască ceaslovul.

Dar acum ar trebui să vă spun de ce această carte se deosebea atît de mult de orice altă carte. Ia să vedeți de ce:

Pe cînd citeai din ea, toți aceia despre care era vorba se înfățișau dinaintea ochilor. De pildă: toți sfinții și martirii, împărații și împărătesele, soldații și cavalerii, pajii, cerșetorii și căinii, caii și păsările, florile, palatele și castelele, munții și marea, privescările din pămîntul sfînt și chiar, uneori, imagini din rai. Toate acestea însă nu se arătau decît credincioșilor vrednici de astfel de minuni - de pildă, starețului sau mitropolitului, ba chiar însuși părintelui Simion.

În acea zi, Stanca și Ghiță, care se purtasera bine, văzură lucruri minunate! Răsfoind ceaslovul, li se înfățișă întreaga poveste a unei sfinte, dalbe și duioase, înveșmîntată într-o mantie albăstruie, iar împrejurul capului, sfînta avea raze

luminoase - căci bogățiile și le împărțise orbilor, mușilor și schilozilor, dînd tot ce avea săracilor, pînă și frumoasa-i mantie albastră. Niciodată copiii nu văzuseră, nici nu visaseră ceva atît de minunat!... Singura lor dorință ar fi fost să poată privi la tot ce se afla în carte, dar cum erau și alți copii care așteptau, trebuia să mai treacă mult pînă să le vină din nou rîndul.

Dar nu le plăcea să aștepte, și răbdarea nu prea era în firea lor. În fiecare duminică se înființau la mănăstire și dădeau tîrcoale prin curte, doar-doar să poată arunca o privire în chilia părintelui Simion.

Cu acest prilej, într-una din zile se împrieteniți cu Pamfil, Trofim și Tihon și de aici li se trase tot nenorocul de care veți afla citind mai departe.

Și acestor trei bătrîni îmbăcșiți le fusese îngăduit să se uite în ceaslov. Odată, bătrînul stareț le vorbise despre o minunată cetate de aur pe care o văzuse ivindu-se din cartea părintelui Simion, așa că în mîntea celor trei călugări bătrîni, sălbăticiți și jerpeliți, se născu dorul de a arunca o privire, măcar una, asupra cetății minunate. Ei îi cerură părintelui Simion să le

deschidă ceaslovul chiar la acea foaie. Părintele Simion îndeplini cu bunăvoie dorința lor, dar vedenia nu li se arată acestor trei bătrâni, soioși, până ce, tulburat, părintele Simion, simțind ca și când duhuri vrăjmașe intraseră în chilia lui împreună cu cei trei călugări zdrențuroși, se adânci în rugăciune, cu mâinile împreunate. Vedeniile însă rămăseseră în foile ceaslovului, cu toate că bunul călugăr citea din nou, cu glasul său dulce, minunata legendă.

În sfârșit, amărât, întoarse foaia și se opri la o istorie cu o vedenie mai puțin anevoioasă, și aceasta se înfăptui fără întârziere dinaintea ochilor lui Pamfil, Trofim și Tihon.

Dar cei trei călugări își puseseră în gând să vadă cetatea de aur care le robise inimile, și cum nu puteau să uite de ceea ce râvneau, prinseră ură pe părintele Simion, ca și când acesta i-ar fi nedreptățit dinadins. De altminteri, părintele Simion nu ar fi nedreptățit pe nimeni. În trupușorul lui mărunț, avea sufletul cel mai curat, inima cea mai blândă, cea mai senină și într-adevăr trăia ca un sfânt.

Într-o duminică după-amiază, Ghiță și Stanca se jucau prin curtea mănăstirii făcându-și tot felul de păcăleli, dar cu ochii pe ușa părin-

telui Simion, doar-doar li se va deschide și părintele pășind pragul îi va pofti la el în chilie, tocmai ca într-o poveste. Dar cuviosul Simion avea tabietul să se culce și el duminica după-masă, ca să se odihnească puțin, și nici nu-i plesnea prin minte că o pereche atât de nerăbdătoare îl aștepta afară.

Stanca era o fetiță drăgălașă; de departe, o luai drept o fărâma de femeie. Peste cămașa ce-i ajungea până la glezne purta o catrință⁴ roșie, învechită, care-i strângea trupușorul uscățiv. De sub basmau ștearsă de vremuri cu care era îmbrobodită ieșeau două cosițe castanii care erau și ele arse de soare, pe alocuri, ca paiul de bălaie. Obrazul ei era smead, ochii mari, duiși, umbriți cu gene lungi și negre.

Ghiță avea o înfățișare mai veselă, cu obrăjorii rotunzi, bucălați, cu ochii scânteietori, cu un pământuf de păr zbârlit și cărlionțat; zâmbea mereu, arătând două rânduri de dinți albi, strălucitori. Cămașa de tort⁵ de pe el era foarte cârpită, iar prin pantalonii găuriți exact în spate,

4 Catrință - obiect de îmbrăcăminte din portul național al femeilor românce, care servește ca fustă sau ca șorț și care constă dintr-o bucată dreptunghiulară de stofă adesea împodobită cu alesături, cu paiete etc. (n.red.)

5 Tort - țesătură, pânză lucrată (în casă) din fire de cânepă sau de in. (n.red.)